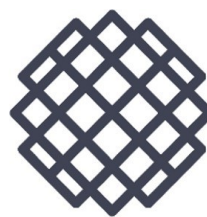

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKIM PREGLEDIMA OPŠTINE
MAMUŠA ZA GODINU 2023

Priština, jun 2024

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1	Revizorsko Mišljenje	3
2	Nalazi i preporuke	6
3	Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta.....	11
4	Napredak u sprovođenju preporuka.....	15
	Dodatak I: Pismo potvrde	18
	Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja	19

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

1 Revizorsko Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Opštine Mamuša za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena sa ciljem kako bi nam omogućilo da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima¹.

Nekvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim pregledima

Izvršili smo reviziju godišnjih finansijskih pregleda Opštine Mamuša koji sadrže pregled o primanjima i uplatama u gotovini, pregled o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim pregledima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i drugih izveštaja², za godinu koja se završena 31. decembra 2023.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Pregledi Opštine Mamuša, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom gotovom novcu.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane niže na delu 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Pregleda'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etičkim kodom NKR- a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFP budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od subjekta revizije. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnove za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su prateći procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u sekciji Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta AP bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih izvora.

Osnova za Zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela

'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR- a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od subjekta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Odgovornost Uprave i Upravnih Organa za Godišnje Finansijske Preglede

Predsednik je Odgovoran za pripremu i Korektnu prezentaciju Finansijskih Pregleda po Medjunarodnjm Knjigovodstvenim Standardima u Javnom Sektoru- Finansijsko Izvestavanje osnovan na knjigovodstvu gotovog novca. Predsednik je takodje odgovoran i za postavljanje internih komtrola, koje odredjuje kao potrebnim za omogučavanje pripreme finansijskih pregleda, bez neispravne izjave finansijskih pregleda kao zbog grešaka ili prevare. To obuhvaca ispunu zahteva koji proizilaze iz zakona 03/L-048 za Upravljanje Javnim Finansijama i Odgovornosti, i pravilnik 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik je odgovoran za obezbedjenje nadzora Finansijskog Izveštavanja Opštine Mamuša.

Odgovornost Uprave za Uskladjenost

Uprava Opštine Mamuša je takodje odgovorno za upotrebu finansijskih izvora Opštine Mamuša u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti, kao i svih ostalih primenjivih pravila i pravilnika.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI-a

Naši ciljevi su da pružimo razumnu sigurnost da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne propuste, bilo zbog prevara ili grešaka, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili grešaka a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno se očekuje da će uticati u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Mamuša sa svim primenljivim politikama, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidirane Opštine.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

---

1 Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru

² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju.

³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Dragaš.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Ovi nalazi i preporuke se odnose na slabosti upravljanjem kapitalnom i nekapitalnom imovinom. Mi ćemo pratiti i ispitivati realizaciju ovih preporuka tokom revizije sledeće godine.

Ovaj Izveštaj je rezultirao sa dve preporuke, od kojih jedna je nova preporuka i jedna ponovljena preporuka.

Što se tiče statusa preporuka od prošle godine i njihove realizacije, pogledaj poglavlje 4.

2.1 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.1.1 Nekapitalna i Kapitalna Imovina

Vrednost kapitalne imovine koja je predstavljena u GFP opštine Mamuša za godinu 2023. godine iznose 5,811,634€, a nekapitalna imovina iznosi 74,940€, kao i zalihe 86,254€.

Pitanje A1- Nedostaci upravljanjem kapitalnom imovinom

Nalaz Prema članu 6. stav 3. Uredbe 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, utvrđeno je da se kapitalna imovina mora registrovati u ISUFK, dok nekapitalna imovina i inventar moraju biti registrovani u sistem „e -imovine“. Takođe članu 11 stav 1,2 pravilnika određuje da kapitalne nefinansijske imovine koje su u fazi investicija u toku ili u fazi izgradnje treba da se registruju na knjigovodstvenom registru na kategoriji investicija u toku i ne amortizuju se.

Opština je predstavila na registru imovina iznad 1,000€ dva projekta u vrednosti od: 61,993€, i to projekat: i) Renoviranje i montiranje javnog osvetljenja u vrednosti od 10,000€; i projekat: ii) Regulacija i renoviranje asfalta i kanalizacija puteva sa kockama na pravcima Kisla – Cumhuriyet – Behcelik – Huryt – Asker – Demiric i Kultur u vrednosti od 51,993€, kao imovine u upotrebi, znači neispravno izveštavanje, dok su iste bile kao projekti Investicija u toku, tokom izveštajnog perioda.

Po izjavama odgovornih službenih lica nepredstavljanje ovih troškova u kategoriji investicija se desilo zbog kriterija SIMFK određenih od MFRT.

Uticaj Neregistracija investicija u toku na knjigovodstvenim registrima utiče na potcenjivanje registra imovina i na netačno prikazivanje informacija na GFP.

Preporuka A1 Predsednik opštine i dalje treba da obezbedi da je postavljen jedan efektivan process registracije imovine, tako da bi registry bili potpuni i da predstavljaju tačne informacije sa ciljem pravog izveštavanja i adekvatnog upravljanja imovinom koju opština ima na posed.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažem se)

Pitanje B1: Nefunkcionisanje sistema e-pasuria/e-iovina

Nalaz Prema članu 6. stav 3. Uredbe 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, utvrđeno je da se kapitalna imovina mora registrovati u SMFK/ISUFK a nekapitalna imovina i zalihe na registru e-pasuria/e-iovina.

Opština Mamuša za godinu 2023 nije uspela da registruje imovinu ispod 1,000.00€, u registru e-pasuria/e-iovina. I pored toga Opština Mamuša je registrovala nekapitalnu imovinu u jedan interni registar nekapitalne imovine i ta imovina se tu vode.

Uticaj Nefunksionalan system e-pasuria/e-iovina po regulativnim zahtevima upravljanja imovinom utiče na neispunjavanju zakonskih zahteva za registraciju imovine. Dalje nefunkcionisnje sistema e-pasuria/e-iovina povećava opasnost za nepotpune informacije o stanju imovine kao i nepravedno njihovo objašnjenje na GFP.

Preporuka B2 Predsednik opštine treba ojačati interne kontrole i da obezbedi da je postavljen jedan efektivan process registracije imovine i da se imovina ispod 1,000€ predstavlja na GFP na osnovu knjigovodstvene neto vrednosti tako da njihovo predstavljanje na GFP bude tačno i potpuno.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažem se)

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju predstavili smo sažetu informaciju o izvoru budžetskih sredstava, potrošnju sredstava i prikupljenih prihoda prema ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano u sledećim tabelama i grafikonima:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Rezultat	2022 Rezultat	2021 Rezultat
Izvori fondova	2,276,221	2,562,103	2,513,580	1,787,826	1,719,525
Grant Vlade – Budžet	2,205,802	2,427,403	2,416,125	1,704,936	1,637,017
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	20,349	10,178
Prenete iz prethodne godine	0	49,781	49,780	32,009	46,445
Sopstveni prihodi	70,419	84,919	47,675	29,532	25,777
Lokalne donacije	0	0	0	1,000	0
Spoljne donacije	0	0	0	0	108

Finanlni budžet je veći u odnosu na pocetni za 285,882€. Ovo povećanje je rezultat vladinog granta za 221601€, povećanja sopstvenih prihoda za 14,500€ i prenesenih prihoda iz prethodne godine za 49,781€.

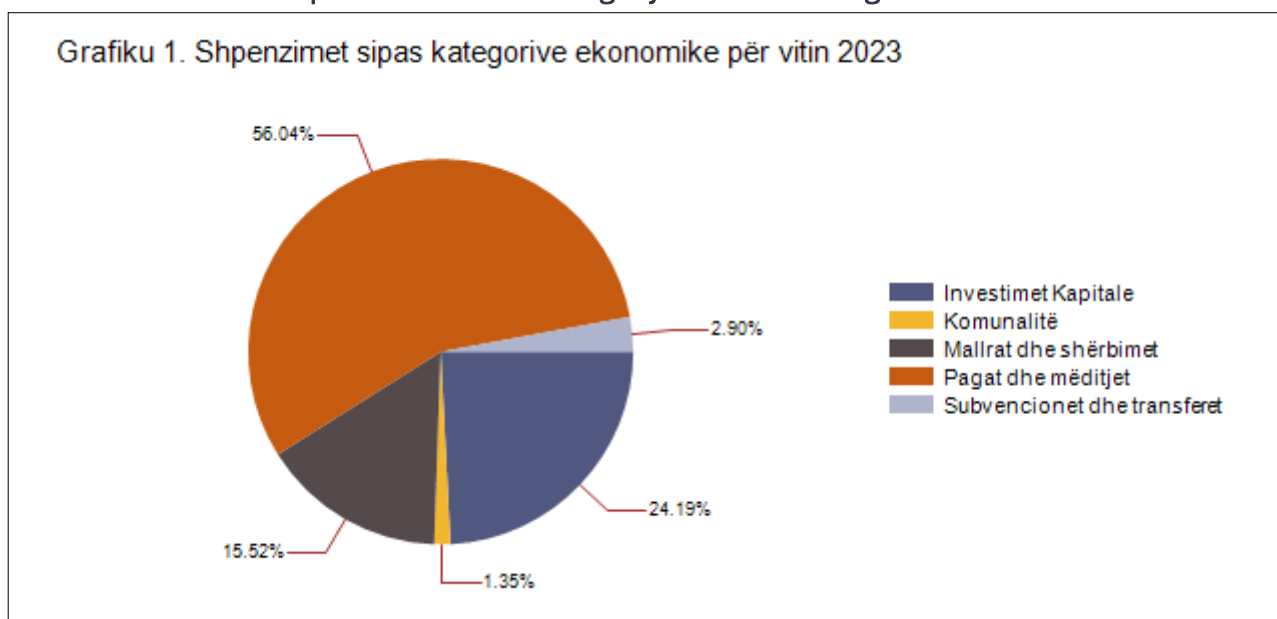
Opština Mamuša je u 2023. godini potrošila 98% konačnog budžeta ili 2.513.581€, sa povećanjem od 2% u odnosu na 2022. godinu. U sledećoj tabeli je objašnjeno kako je budžet izvršen po kategorijama.

Tabela 2 – Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Rezultat	2022 Rezultat	2021 Rezultat
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	2,276,221	2,562,103	2,513,580	1,787,826	1,719,525
Plate i Dnevnice	1,232,044	1,408,645	1,408,645	1,177,221	1,105,510
Roba i Usluge	337,000	390,500	390,202	327,950	324,150
Komunalije	31,000	34,000	34,000	30,955	31,977
Subvencije i Transferi	86,000	89,000	72,814	39,790	55,490
Kapitalne Investicije	590,177	639,958	607,920	211,909	202,399

⁴ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

Grafikon 1. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2022. godinu

Objasnjenja o izmenama na budzetskim kategorijama, data su a sledecem:

- Finalni budžet za plate i u odnosu na početni budžet je povećan za 176,601€. Ovo povećanje je od revizije budžeta. Troškovi iz ove kategorije iznose 100% budžeta;
- Finalni budžet za robe i usluge u odnosu na početni budžet je povećan za 39,627€. Ovo povećanje je kao rezultat sopstvenih prihoda i donacija. U ovu kategoriju troškovi su bili 81% budžeta;
- Finalni budžet za komunalne usluge ostao povećan je kao rezultat sopstvenih prihoda. U ovu kategoriju, budžetski troškovi su bili 100%;
- Finalni budžet za subvencije i transfere je povećan u odnosu na početni za 3,000€ kao rezultat sopstvenih prihoda. Troškovi su bili 82% budžeta; i
- Finalni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet je povećan za 49,701€. Ovo povećanje je iz sopstvenih aktualnih prihoda i prenesenih. Troškovi su bili 95% e bužeta.

Prihodi koje je opština Mamuša ostvarila u 2023. godini iznosili su 82.748€ ili 39% veći od prethodne godine. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od poreza na dozvole za gradnju, administrativne takse prihodi od davanje na korišćenje javnih površina itd.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Pocetni budzet	Finalni budzet	2023 Primanja	2022 Primanja	2021 Primanja
Totalni prihodi	70,420	70,420	82,749	59,325	63,162
Poreski prihodi	45,136	45,136	49,637	25,441	31,035
Neporeski prihodi	25,284	25,284	33,112	33,884	32,127

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj o reviziji za GIF za 2023. Godinu opštine Mamuša je rezultirao sa 2 glavne preporuke. Opština Mamuša je pripremila akcioni plan gde je predstavlja način na koji će date preporuke biti sprovedene.

Tabela 3 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2022 godine	Preduzete akcije	Status
1	Pitanje C1- Zakasnela Izdvajanja sredstava i nalozi za isplatu	Predsednik opštine treba da poveća kontrole u vezi sa izvodjenjem isplata, tako da se isplate vrse u skladu sa finansijskim pravilima troškovima javnog novca.	Po nasim testovima nismo naišli na takve slućajeve.	Sprovedena preporuka.
2	Pitanje C2- Nedostaci u upravljanju imovinom ispod 1,000€.	Predsednik treba da obezbedi da se imovina ispod 1,000€ registruje na registrima e-pasuria/e-iovina tako da bi njihovo predstavljenje na GFP bude taćno i potpuno.	e-pasuria/e-iovina system, nije u funkciji, izjave odgovornih su da će se system staviti u funkciji do kraja 2024 godine. .	U procesu sprovođenja.

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Ramadan Gashi, Direktor revizije

Grupa ekonomskih operatera "AlbAudit" SHPK & "Proaudit" SHPK
(Hajdar Hoxhaj, ovlašćeno lice u ime grupe)

Dodatak I: Pismo potvrde

Republika e Kosovës – Kosova Cumhuriyeti

Republika Kosova – Republic of Kosovo

Mamuša Belediyesi – Komuna e Mamushës

Opština Mamuša – Municipality Of Mamusa

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2023 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Mamushës, për vitin 2023 (në tekstin e mëtejme “Raporti”);
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe opinionin të pamodifikuar dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit;
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t’ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Kryetari i Komunës së Mamushës

Abdullahi Krasniç

Data: 06 Qershor 2023

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁵ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁶. Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja da li su finansijski izveštaji istiniti i realni, tj. mišljenje se može modifikovati u vezi sa pitanjem(-ima) usklađenosti, ali još uvek nisu modifikovana u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

- (odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

- **Ne-modifikovano mišljenje**

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

- 5 Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izjave o izvršenju budžeta
- 6 Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i

/ ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili

- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.